

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка**

**Навчально-науковий інститут фізичної культури
Кафедра теорії та методики спорту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІН інституту фізичної
культури

М.О.Лянной

«31» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спортивні та рухливі ігри з МВ (рухливі ігри, футбол)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Фізична культура)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Фізична культура)
перший (бакалаврський) рівень

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією

ІН інституту фізичної культури

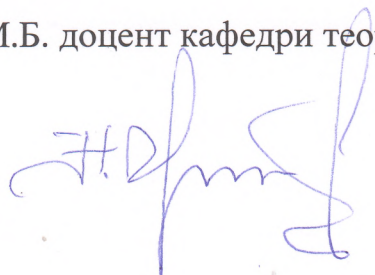
«31» вересня 2023 р.

Голова: Л.В. Мороз, к. пед. н.,
доцент

Суми - 2023

Розробник:

Чхайло М.Б. доцент кафедри теорії і методики спорту

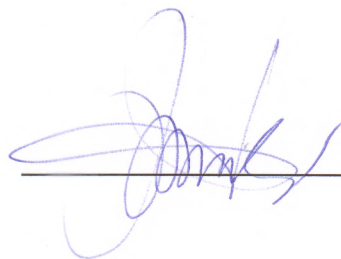

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики спорту

Протокол №1 від «31» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Бермудес Д. В., к. пед. н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	бакалавр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
1-й/2-й		1-й/2-й	
Лекції			
4/4 год.		4 год	
Практичні, семінарські			
16/16 год.		8 год	
Лабораторні			
Самостійна робота			
10/40 год		78 год	
Консультації:			
Вид контролю:			
Загальна кількість годин - 90			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Дисципліна «Спортивні та рухливі ігри з МВ (рухливі ігри, футбол)» належить до циклу дисциплін вільного вибору студентів. Метою вивчення навчальної дисципліни є вивчення теорії та методики проведення рухливих ігор з школярами різного шкільного віку та в різних режимах роботи шкільних та позашкільних закладів. У процесі навчання у студентів формуються такі фахові компетентності: здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; здатність самостійно підбирати ігри для занять з урахуванням вікових особливостей учнів, їх підготовленості та умов проведення; здатність проводити рухливі ігри з дітьми різних вікових груп.

Отримані знання надають додаткові можливості для успішної організаційної й педагогічної роботи з учнями усіх типів шкіл, а також для проведення оздоровчих занять з дітьми різного віку, в організації та проведенні спортивних змагань та свят.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є отримані знання зі шкільного предмету «Фізична культура».

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	ФК 11. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів; організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів у відповідності до нормативних вимог, правил і рекомендацій.	ПРН 2. Знати теоретико-методичні основи фізичної культури, технології здоров'язбереження, методики розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури. ПРН 12. Володіти педагогічними, психологічними, біомеханічними, медико-біологічними, фізкультурно-
---------------	---	--

		оздоровчими та інформаційними технологіями у сфері фізичної культури.
Уміння	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузях фізичної культури, педагогіки й методики середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ФК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: моделювати зміст навчання з «Фізичної культури» відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і фізичного розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів з «Фізичної культури» на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісне ставлення в учнів.</p> <p>ФК 12. Оцінювально-аналітична компетентність як</p>	<p>ПРН 8. Вміти організовувати процес фізичного виховання відповідно Державного стандарту базової загальної середньої освіти, моделювати адекватні засоби та форми занять з учнівською молоддю відповідно до вікових, статевих, морфофункціональних показників учнів, мотивації і рівня їх підготовленості, індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, проектувати оптимальні методики навчально-виховної, фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями в умовах закладів освіти (у тому числі й з відхиленнями стану здоров'я).</p> <p>ПРН 13. Вміти використовувати спеціальне обладнання, інвентар та спортивні споруди для організації навчального процесу.</p>

	<p>здатність: здійснювати оцінювання результатів навчання учнів; аналізувати результати навчання учнів; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів з «Фізичної культури»</p>	
<p>Комунікація:</p>	<p>ЗК 4. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність). ФК 8.Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни на уроках «Фізичної культури», позанавчальних формах проведення занять; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу</p>	<p>ПРН 18.Здатність здійснювати організацію діяльності населення з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p>

<p>Автономія та відповідальність</p>	<p>ЗК 2. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність)</p>	<p>ПРН 7.Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей та підлітків, техніку безпеки при проведенні навчальних занять у аудиторії, спортивній залі, спортивному майданчику.</p>
---	--	---

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	<p>Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці. Знає педагогічну характеристика рухливих ігор дітей шкільного віку; методику використання рухливих ігор; класифікацію рухливих ігор; як правильно підібрати рухливу гру в залежності від віку і змісту занять; методику проведення рухливих ігор; зміст рухливих ігор для дітей дошкільного і шкільного віку; зміст рухливих ігор на розвиток фізичних якостей; зміст рухливих ігор в урочний і позаурочний час з дітьми різного віку; зміст рухливих ігор в позашкільний час; зміст рухливих ігор в заняттях з видів спорту.</p>
82 - 89	<p>Студент вміє узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача, самостійно застосовувати її на практиці. Демонструє знання з методики викладання рухливих ігор на розвиток фізичних якостей; зміст рухливих ігор в урочний і позаурочний час з дітьми різного віку; зміст рухливих ігор в позашкільний час; зміст рухливих ігор в заняттях з видів спорту.</p>
74 - 81	<p>Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, конкретизує та аналізує навчальний матеріал з допомогою викладача. Демонструє знання з методики викладання рухливих ігор. Демонструє знання щодо визначення змісту рухливих ігор для дітей дошкільного і шкільного віку але</p>

	пояснює їх суттєвими помилками, намагається самостійно їх виправити.
64 - 73	Студент володіє теоретичним навчальним матеріалом на низькому рівні. Демонструє знання з методики викладання рухливих ігор з суттєвими помилками і виправляє значну їх кількість з допомогою викладача.
60 - 63	Студент володіє теоретичним матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Не проявляє або проявляє частково знання з методики викладання рухливих ігор
35-59	Студент не володіє теоретичним матеріалом. Демонструє знання з методики викладання рухливих ігор за допомогою викладача. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.
1 - 34	Студент не володіє вивченим обсягом матеріалу, і не застосовує його на практиці. Не демонструє знання з методики викладання рухливих ігор. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни

Розподіл балів

Поточни контроль										Сума	
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3		Розділ 4					
T1.1	T1.2	T2.1	T2.2	T3.1	T3.2	T4.1	T4.2	T4.3	T4.4		
Поточний контроль										80	100
		30	10			5	25	5	5		
Контроль самостійної роботи										20	
		5	5				5	2	3		

Критерії поточного оцінювання на кожному практичному занятті

За кожне практичне заняття студент може набрати до «5» балів за методику їх викладання рухливих ігор та футболу (максимальна кількість балів за всі заняття – 80), до «5» балів за самостійну роботу (максимальна кількість балів – 20).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

- усне опитування;
- контрольні тестування;
- тестування техніко-тактичної підготовленості
- виконання самостійної роботи
- презентації;
- реферати та інші види завдань.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. РУХЛИВІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ І МЕТОД ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ.

Тема 1.1. Рухливі ігри як навчальна дисципліна та її місце у системі підготовки вчителів фізичного виховання.

Тема 1.2. Основи методики проведення рухливих ігор з елементами різних видів спорту. Особливості проведення рухливих ігор у спортивних секціях.

Розділ 2. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РУХЛИВИХ ІГОР З УЧНЯМИ ЗВО

Тема 2.1. Зміст програмного матеріалу школи з рухливих ігор. Особливості проведення рухливих ігор молодшого, середнього, старшого шкільного віку.

Тема 2.2. Особливості проведення рухливих ігор у позакласних заняттях та позашкільних заходах.

Розділ 3. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СТАНОВЛЕННЯ ФУТБОЛУ, МІНІ-ФУТБОЛУ.

Тема 3.1. Предмет та характеристика гри у футбол та міні-футбол. Історія розвитку футболу в Україні та світі. Класифікація, методика навчання та вдосконалення техніко-тактичної підготовки у футбол.

Тема 3.2. Правила та суддівство гри у футбол. Організація та проведення змагань з футболу.

Розділ 4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІГРОВИМ ДІЯМ У ФУТБОЛІ,

Тема 4.1. Ознайомлення та вдосконалення способів пересування у футболі.

Тема 4.2. Ознайомлення та вдосконалення з технікою володіння м'ячем польового гравця і воротаря з методикою навчання.

Тема 4.3. Ознайомлення та удосконалення тактичних дій у футболі.

Тема 4.4. Організація та проведення змагань з футболу. Суддівство навчальних ігор.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.		Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.
РОЗДІЛ 1. РУХЛИВІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ І МЕТОД ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ										
Тема 1.1. Рухливі ігри як навчальна дисципліна та її місце у системі підготовки вчителів фізичного виховання.	9	2		5		9	1	2	6	
Тема 1.2. Основи методики проведення рухливих ігор з елементами різних видів спорту. Особливості проведення рухливих ігор у спортивних секціях	11	2		5		11			11	

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РУХЛИВИХ ІГОР З УЧНЯМИ ЗНЗ									
Тема 2.1. Зміст програмного матеріалу школи з рухливих ігор. Особливості проведення рухливих ігор молодшого, середнього, старшого шкільного віку	9		12	10		9	1	2	6
Тема 2.2. Особливості проведення рухливих ігор та естафет у позакласних заняттях та позашкільних заходах	16		4	5		16			16
РОЗДІЛ 3. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СТАНОВЛЕННЯ ФУТБОЛУ									
Тема 3.1. Предмет та характеристика гри у футбол та міні-футбол. Історія розвитку футболу в Україні та світі. Класифікація, методика навчання та вдосконалення техніко-тактичної підготовки у футбол.	11	2		2		11	1		10
Тема 3.2. Правила та суддівство гри у футбол. Організація та проведення змагань з футболу.	14	2		3		14		2	12
РОЗДІЛ 4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІГРОВИМ ДІЯМ У ФУТБОЛІ									
Тема 4.1. Ознайомлення та вдосконалення способів пересування у футболі.	9		2	2		9	1	1	7
Тема 4.2 Ознайомлення та вдосконалення з технікою володіння м'ячем польового гравця і воротаря з методикою навчання.	11		10	10		11		1	10
Тема 4.3. Ознайомлення та удосконалення тактичних дій у футболі.			2	5					
Тема 4.4. Організація та проведення змагань з футболу. Суддівство навчальних ігор.			2	3					
Усього годин	90	8	32	50		90	4	8	78

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор для молодшого шкільного віку	4	2
2	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор для середнього шкільного віку	4	
3	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор для старшого шкільного віку	4	2
4	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор позакласних заняттях та позашкільних заходах	2	
5	Ознайомлення з методикою навчання проведення естафет(веселі старту)	2	
6	Ознайомлення способів пересування у футболі та міні-футболі (ходьба, біг, повороти, зупинки, стрибки)	2	
7	Удосконалення способів пересування у футболі (ходьба, біг, повороти, зупинки, стрибки) Удосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця та з методика навчання прийомів (удар внутрішньою стороною стопи, середньою частиною підйому, зупинка м'яча підошвою, зупинка мяча, що рухається на зустріч, внутрішньою частиною стопи)	2	
9	Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця та методика навчання її прийомів (удар внутрішньою та зовнішньою частиною стопи і підйому, носком, зупинка м'яча підошвою; після відскоку внутрішньою та зовнішньою частиною стопи,	2	
10	Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця та методика навчання її прийомів (удар по мячу головою з місця, у стрибку, з падінням уперед; зупинка м'яча стегном, животом, грудьми. головою, техніка виконання	2	

	відбору м'яча у суперника)		
11	Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця (ведення мяча зовнішньою частиною підйому, серединою підйому, носком, головою).Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця (техніка виконання відволікаючих рухів (фінтів)).	2	
13	Ознайомлення та вдосконалення з технікою гри воротаря (ловлення м'яча, відбивання кулаком, переведення м'яча, викочування та викидання мяча рукою)	2	
14.	Ознайомлення та удосконалення тактичних дій у футболі (тактика гри у нападі та захисті: індивідуальні, групові, командні)	2	
15.	Організація та проведення змагань з футболу та міні-футболу.Суддівство навчальних ігор	2	
Разом		30	

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор для молодшого шкільного віку	4	2
2	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор для середнього шкільного віку	4	
3	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор для старшого шкільного віку	4	2
4	Ознайомлення з методикою навчання проведення рухливих ігор позакласних заняттях та позашкільних заходах	2	
5	Ознайомлення з методикою навчання проведення естафет(веселі старту)	2	
6	Ознайомлення способів пересування у футболі та міні-футболі (ходьба, біг,	2	

	повороти, зупинки, стрибки)		
7	Удосконалення способів пересування у футболі (ходьба, біг, повороти, зупинки, стрибки) Удосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця та з методика навчання прийомів (удар внутрішньою стороною стопи, середньою частиною підйому, зупинка м'яча підошвою, зупинка мяча, що рухається на зустріч, внутрішньою частиною стопи)	2	
9	Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця та методика навчання її прийомів (удар внутрішньою та зовнішньою частиною стопи і підйому, носком, зупинка м'яча підошвою; після відскоку внутрішньою та зовнішньою частиною стопи,	2	
10	Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця та методика навчання її прийомів (удар по мячу головою з місця, у стрибку, з падінням уперед; зупинка м'яча стегном, животом, грудьми. головою, техніка виконання відбору м'яча у суперника)	2	
11	Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця (ведення мяча зовнішньою частиною підйому, серединою підйому, носком, головою).Ознайомлення та вдосконалення техніки володіння м'ячем польового гравця (техніка виконання відволікаючих рухів (фінтів)).	2	
13	Ознайомлення та вдосконалення з технікою гри воротаря (ловлення м'яча, відбивання кулаком, переведення м'яча, викочування та викидання мяча рукою)	2	
14.	Ознайомлення та удосконалення тактичних дій у футболі (тактика гри у нападі та захисті: індивідуальні, групові, командні)	2	
15.	Організація та проведення змагань з футболу. Суддівство навчальних ігор.	2	
Разом		30	тс

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Міщенко О.В. Рухливі ігри та естафети. Методичні рекомендації студентам факультету фізичної культури вищих навчальних закладів. Суми, 2015. 60 с.

2. Костюкевич В.М. Футбол. Навчальний посібник для студентів факультетів фізичного виховання педагогічних університетів та інститутів. К. Вінниця, 1997. 260 с.

3. Міщенко О.В., Кравченко І.М., Гладов В.В. Підготовча частина занять з футболу (Зміст, методика проведення). Методичні рекомендації. Суми: СумДПУ, 2009. 30 с.

4. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В. Футбол. Київ, Олімпійська література, 1997. 288 с.

5. Дулібський. А.В. Моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу. К.: ФФУ, 2001. 130 с.

6. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом, 2001. 289 с.

7. Шевченко О. В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. Кіровоград: РВВ КДГТУ імені Володимира Винниченка, 2005. 108 с.

8. Офіційні правила гри ФІФА
https://uaf.ua/files/Laws%20of%20the%20GAME%20UKR%2021_22.pdf

9. Питомець О. П. Михайлова Н. Д.. Практикум з рухливих ігор. Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2008. 59 с.

10. Рухливі ігри : з методикою викладання : навч. посібник / уклад.: Безверхня Г. В., Семенов А. А., Килимистий М. М., Маслюк Р. В. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 104с. згенеруйте QR код для завантаження PDF формату

11. Рухливі ігри та методика їх викладання : навчально-методичні рекомендації. за ред.. І.О.Бичук, Р.Б. Іваніцький, О.В.Валькевич, Ю.Ю.Цюпак. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 64 с. . згенеруйте QR код для завантаження PDF

формату

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програмне забезпечення: наукова, методична і спеціалізована література. Конспекти лекцій за темами дисципліни. Мультимедійні презентації лекцій (схеми, малюнки, таблиці). Фото і відео матеріали для демонстрації на лекційних і практичних заняттях.

Спортивний інвентар: фішки, гімнастичні палиці, спортивні скакалки, прапорці бокового арбітра, гімнастичні круги, м'ячі для футболу, мініфутболу, килимки для фітнесу.